

викладачі нашого університету запроваджують у навчальний процес ефективні педагогічні технології та науково-методичні досягнення, які роблять дистанційне навчання більш цікавим, насиченим, гнучким та доступним.

1. Дистанційне навчання. Міністерство освіти та науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/distancijna-osvita>.

2. Інформаційний вісник. Вища освіта №17/2005. 2. Сайт Українського центра дистанційного навчання. URL: www.distance-learning.com.ua.

Кандидати техн. наук, доценти

А. О. Ковальов, С. М. Продащук,

*канд. техн. наук, старш. викл. О. О. Шапатіна
кафедри управління вантажною і комерційною
роботою*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Україна з 24 лютого перебуває в правових умовах воєнного стану, що відбилосся на всіх сферах життя і на освітній галузі також. При організації освітнього процесу передусім постала необхідність забезпечити безпеку його учасників. Внаслідок бойових дій та загрози життю, тимчасової окупації частини територій деякі студенти та викладачі змушені були переміститися за кордон та Україною. Велика кількість викладачів та студентів і досі перебувають на тимчасово окупованих територіях. Деякі заклади освіти зруйновані. Тому в умовах війни виникли додаткові обмеження щодо здійснення контролю за забезпеченням якості освіти та достовірності оцінювання з боку Міністерства освіти і науки України [1].

З'явилась необхідність в розширенні форм організації освітнього процесу в правовий період дії воєнного стану з використанням дистанційного та змішаного навчання із широким застосуванням ІТ-інструментарію й цифрових навчальних технологій, в додаткових заходах із забезпечення навчально-методичного супроводу. Необхідні чіткі, швидкі та вчасні рішення, доступні роз'яснення, розробка сучасних нормативно-правових і законодавчих актів та зміни в існуючих.

Новий навчальний рік в українських закладах вищої освіти розпочався за змішаною системою, що поєднує очну та дистанційну форми надання освіти. Та оскільки питання безпеки зараз найголовніше, то для харківських ЗВО іншого варіанта, крім дистанційного навчання, просто немає. Через систематичні обстріли міська влада Харкова заборонила проведення очного навчання [2].

У зв'язку з цим в умовах війни дуже гостро стало питання надання якісних послуг з освіти та потреба в підготовці висококваліфікованих фахівців для відродження та відновлення нашої країни після закінчення війни.

Серед чинників, що негативно впливають на результати навчання студентів у дистанційному режимі в умовах воєнного стану, є відсутність «живого спілкування» між викладачем та студентом; невміння самостійно вчитися; зниження мотивації до навчання; стрес, байдужість, апатія, що викликані війною, а звідси і неспроможність сконцентруватися на навчальному матеріалі; брак зворотного зв'язку [3].

Для підвищення якості вищої освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту в умовах воєнного стану пропонується продовжити інтеграцію методично обґрунтованих сучасних освітніх технологій в освітній процес та розроблення гнучких освітніх програм з можливістю використання сучасних стратегій при викладанні дисциплін, розширити набір практичних ресурсів та онлайн-інструментів для забезпечення диференційованого підходу до навчання з урахуванням емоційного та психологічного стану студентів. Зокрема запропоновано індивідуальні консультавання в асинхронному режимі; забезпечено доступ студентів до інформаційних та методичних матеріалів, необхідних для здійснення навчання.

Не менш важлива вчасна й зрозуміла комунікація зі студентами, виявлення проблем та пропонування варіантів рішень для їх розв'язання, підтримка психологічного здоров'я студентів та викладачів (упровадження програм надання психологічної допомоги для реабілітації, адаптації й підтримки; залучення та підготовка психологів; інформаційна підтримка). Для учасників навчального процесу, які перебувають в лавах ЗСУ, підрозділах територіальної оборони, займаються волонтерською діяльністю необхідно розглянути особливі умови навчання (встановлення індивідуального графіка навчання, надання академічної відпустки).

Здійснюється контроль щодо якісного виконання дистанційного навчання, своєчасної здачі та перевірки робіт. Викладачі пропонують студентам оригінальні завдання та перевіряють їх виконання на добросовісність і плагіат.

Організація освітнього процесу для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання у дистанційному режимі з використанням запропонованих заходів сприятиме успішній реалізації права на якісну освіту в умовах правового режиму воєнного стану [4].

1 Якість освіти / М-во освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/yakist-osviti> (дата звернення: 20.09.2022).

2 Яким буде новий навчальний рік для студентів і вишів – Освіта. URL: https://24tv.ua/education/yakim-bude-noviy-navchalniy-rik-dlya-studentiv-vishiv_n2138786 (дата звернення: 20.09.2022).

3 Пропозиції щодо вирішення проблем учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану | Освітній омбудсмен України. URL: <https://eo.gov.ua/propozytsii-sluzhby-osvitnoho-ombudsmena-shchodo-vyrishennia-problem-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-umovakh-voiennoho-stanu/2022/08/18/> (дата звернення: 20.09.2022).

4 Особливості забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного стану. URL: <https://www.pdatu.edu.ua/news-01/osoblivosti-zabezpechennya-osvitnoho-protsesu-v-umovakh-voennogo-stanu.html> (дата звернення: 20.09.2022).